

و امروز ایشاد کرده اند که مستحش نشوند

به تجربه ثابت است . مترام ساختن نیروها در پدید آوردن پدیده‌ها نقش عنایمتری را در تأثیر همان عوامل به طور جداگانه ایفا می‌کند . مثلاً هرگاه بنا شود : دائرة المعارفی بزرگ و جامع الاطراف نوشته شود ، و یا مجله‌ای وزین و آموزنده منتشر گردد ، اینکار هم ممکن است از نیروی شخصی واحدی پدید آید و هم از روی هم گذاشتن نیروهای جمعی از دانشمندان و متخصصان فن ، شکی نیست که صورت دوم هم جامع‌الاطراف‌تر است و هم اصولی‌تر و قابل دوام‌تر .

بلکه گاهی پدیدمانی است که جز از راه تمرکز قوا و فشرده‌گی نیروها امکان وجود ندارد ، مثلاً یک تیغ نازک ابریشمی هر چه قدر نیرومند و محکم باشد چنان قوتی ندارد که قابل گسستن نباشد ، اما حاصلش آنست که از قدیم گفته‌اند :

سهمه اران حیظ یکنارا نباشد قوتی چون بهم بر نافتی اسفندیارش نکسد .

روی این حساب ساده یک ملت متحد و یکپارچه که تمام نیروهایش را در راه تحقق آرمان و اهدافش بسیج می‌کند ، در ساختن کشوری آباد و مصلحتی از هیچ‌گونه کوششی دریغ ندارد طبعاً می‌تواند در گرد باد طوفان حوادث روزگار روی پایش بایستد و ستاره اقبالش همواره بر نازک آن بدرخشد .

چنین ملتی قادر است بر جمعیت‌ترین ملل جهان‌دا که دارای هدف مشترک و همبستگی کامل نیستند ، در خود هضم کرده بر آنان پیشی گیرد و بطور قطع یکی از عوامل مهم پیروزی ملت‌های فاتح در

طول تاریخ ؛ وجود این اصل در آنها بوده است .

اسلام و اصل یکپارچگی

باتوجه به نقش عظیم یکپارچگی در تحقق آرمان‌ها و پیشرفت امور ؛ اسلام به پیروان خود دستور می‌دهد : از این گنج شایگان بهره‌داری کنند و از عواقب سوء تفرقه و اختلاف که موجب بهدر رفتن نیروها است بپرهیزند :

«واعتصموا بحبل الله جميعاً ولا تفرقوا و اذکرو انعمه الله علیکم اذ کنتم اعداء فالق بین قلوبکم فاصبحتم بنعمته اخوانا و کنتم علی شفا حفرة من النار فانقذکم منها» (۱) یعنی: همگی به درسمان خدا چنگ زبند و از هم متفرق نشوید ، بیاد بیاورید نعمتهای خدا را بر شما در آن زمانیکه با هم دشمن بودید و میان قلبهای شما الفت بر قرار ساخت و به موهبت آن با هم برادر گشتید و حال آنکه بر لب پرتگاهی از آتش بودید و شمارا از آن برهانید .

اسلام در موردی دیگر ، ثمره دوری از همبستگی و دامن زدن به آتش اختلاف را از دست دادن عزت و آسایش و استقلال مپداند : «واطیعوا الله و رسوله و لا تنازعوا فی فئسلوا و تذهب ریحکم و اصبروا ان الله مع الصابین» یعنی: از خدا و پیامبرش اطاعت کنید ؛ هیچگاه با هم نزاع و اختلاف نکنید که ناتوان خواهید شد و عزت و آسایشتان از بین خواهد رفت ، شکبیا باشید که خدا با صبر کنندگان است . (۲)

(۱) سوره آل عمران آیه ۱۰۲ (۲) سوره انفال آیه ۴۸

بها هم اسلام نیز در ضمن روایتی یکپارچگی امت اسلام را مایهٔ ایمنی و تفرقه و اختلاف مسلمین را موجب هلاکت و نابودی میدانند آنجا که میفرماید: و همراه عموم باشید زیرا دست خدا با جماعت است از تفرقه بپرهیزید زیرا همانطور که گرسنگی های از گله مانده را شکار میکنند، اهریمن نیز افراد با مانده از اجتماع را شکار مینماید (۱)

یکپارچگی عامل بزرگ پیشرفت اسلام

بطور قطع یکی از عوامل مهم پیشرفت اسلام، در اوائل امر همان یکپارچگی و بسیج کردن همه نیروها در راه تحقق آرمانهای اسلامی بوده است. مسلمانان صدر اسلام؛ با همهٔ اختلافات ممکن بود در امور داخلی داشته باشند، هیچگاه از دشمن مشترك و اهداف عالی اسلامی غافل نبودند. آنان همواره نیروهای خود را در برابر یگانگان فشرده و یکپارچه کرده مراقب بودند دشمن از اختلاف آنها سوء استفاده نموده تشبه به کبان اسلام نرشد. شما به بینید: آنگاه که جمعی بحق مسلم علی ابن ابیطالب علیه السلام را غصب کردند، یا آنکه نمیتوانست قیام به مشیر کنند، تنها بخاطر مصالح کلی اسلام و حفظ وحدت و یکپارچگی مسلمین و اینکه تازه مسلمانها از ایشان برنگردند و دشمنان اسلام از فرصت استفاده نکرده از هر سو بر آن

بشارتد و اسلام نوظهور را در لطفه خفه نکنند؛ از حق مسلم خود صرف نظر کرد (۲) و حتی در مواقع لزوم به آنها کمک فکری می نمود، و فرزند بر و مندیش امام جنتی علیه السلام را نیز در زمزم فرستاد جان ارتش اسلام بمناطق جنگی اهرام میفرمود، گرچه بعد از وفات رسول خدا هیچگاه مسلمین رنگ وحدت کلمه و یکپارچگی کامل را ندیدند اما با همه این احوال، اختلاف مسلمین صدر اول، محدود به دایره خاصی بوده بعضی آنکه احساس میکردند دشمن می خواهد از آب گل آلود ماهی بگیرد؛ و از آن دمگردد لطفه به کیان اسلام وارد سازد فوراً اختلافها را کنار گذاشته بادشمن مشترك به مبارزه بزمیخاستند.

گوستاو لوبون در این باره اینطور مینویسد: ... و زمانیکه قبول اسلام نمودند همگی تحت لوای توحید مجتمع گردیدند؛ تمام قوای خود را متوجه یگانگان نمودند و همین موضوع سبب عمدهٔ پیشرفت و کامیابی آنها گردید و هنگامی هم که دشمن برای پیکار باقی نماند، عادت مذکور مجبورشان ساخت که مانند یام پیشین (دوره جاهالت) با هم مشغول جنگ شوند و همان مطلب که سبب ترقی آنها بود (بر اثر عدم رهبری صحیح در عصرهای بعد) باعث انحطاط و زوال آنها گردید (۳)

(۱) قال رسول الله (ص): والزموا السواد فان بدالله على الجماعة و اباكم و القرقة فان الشاذ من الايمان للشيطان كما ان الشاذ من الفم الذئب (سفينة البحار ج ۲ ص ۳۶۰).
(۲) خود آنحضرت میفرماید: فرایت ان الصبر على ذلك افضل من تفریق كلمة المسلمين و سلك دعاهم و الناس حديثوا عهد بالاسلام و الدين يعضض مخض الوطى يسد مدني و من و يمسكه اقل خلق.
(۳) تمدن اسلام و عرب ص ۷۹۰.

افسوس !!!

تا زمانیکه مسلمین متحد بودند و در راه پیشبرد اهداف عالی اسلام بطور یکپارچگی تلاش میکردند، کشورهای بیگانه یکی پس از دیگری به حکومت مرکزی اسلام می پیوستند و روز بروز بر قدرت و تعداد مسلمین افزوده میشد ولی از آنروزی که جاه طلبی و خودخواهی هدف نهائی قرار گرفت؛ زمامداران جاه طلب و مسلمانان خودخواه مقاصد عالی اسلام و دشمن مشترك را فراموش کردند تنها آرمانشان بدست آوردن مناسبات و بزمی مندی از مطامع دنیوی گردید، تا جائیکه در حفظ و یا برانداختن حکومتی متکی به بیگانگان، شدند؛ و نتوانستند ضرورتها را درک کنند. برای اسلام بازرگانه، دوران شکست و تیره روزی مسلمانان شروع شد، برادر کشی رواج پیدا کرد و کشور به کشور اسلام بر نظر بیگانگان بشکل ناچوری تجزیه و هر منطقه ای بدست خودگامه ای سپرده شد آنگاه پیش آمد آنچه را که می بینیم

یکی به قرب متکی گردید، دیگری به شرق. در این میان «شیران علم» احملة را دم بدم آغاز کردند ذری که بدست آورده بودند در تقسیمش با هم جنگیدند؛ هزاران نفر مسلمان در اردن، فلسطین، پاکستان... کشته شدند و چه خرابیهای در میان مسلمانان پدید آمد و بالاخره سعی آمودوز نا دوز بود و در قلب کشورهای اسلامی دولت غاصبی (اسرائیل) پدید آمد!

اوی بزرگترین بلائیکه هم اکنون دامن گیر کشورهای اسلامی شده؛ همانظور که سید جمال الدین اسدآبادی گفته است «شر ادوا - الشر قین اتحاد». هم علی الاختلاف. و اخوة لا فهم علی الاتحاد و قدا تحذوا و لا یتحذوا اینستکه متحد شده اند

(۱) اعلام آیه ۶۵ (۲) سوره قصص آیه ۴۲.

هرگز با هم یکپارچه و متحد نباشند؟! امروز مسلمانان رقم ۷۳ میلیون نفری را تشکیل میدهند و روی منابع عظیم نفت و غیره قرار دارند و اگر بخواهند ثروت سرشار خود را بروی بیگانگان به بندند و یا از خرید اجناس بیخجل و غیره آنان خود داری کنند، خواه ناخواه آنان را به زانو در خواهند آورد اما چرا اینقدر پدبخت و بیچاره شده چرا بجای آنکه مانند اسلافشان یکی پس از دیگری کشوری را متوجه اسلام کنند یکی پس از دیگری کشور اسلامی ای را از دست میدهند و آنهایی هم که در دست آنهاست به روزی افتاده که می بینیم و پدبختیم. آیا فکر نمیکنید حقیقت همان است که قرآن مجید فرموده: ایشان با هم جنگیدند در نتیجه عزت و آسایششان را از دست دادند.

این همان بلائی است که قرآن برای مردم نافرمان پیش بینی کرده است «قل هو القادر علی ان یبعث علیکم عذابا من فوقکم او من تحت ارجلکم او یلبسکم شیعا یذیق بعضکم باس بعض» یعنی: او قادر است بر شما عذابی از بالا و از پایین پایتان بفرستد و میانتان اختلاف و تفرقه پدید آورد آنگاه بعضی از شما تفرات زشتی کردار دیگری را به چشید (۱) و فرعونهای زمان (قدرتهای بزرگ جهان) روی همین اصل بر ملتهای ضعیف حکومت کرده و همواره آنان را در برابری یکدیگر در حال جنگ و نزاع نگاه میدارند و از کرده آنان بار میکشند:

«ان فرعون علا فی الارض و جعل اهله شیعا» یعنی: فرعون در زمین برتری جست و مردمش را متفرق و گروه گروه ساخت (۲)

به امید آنروزی که زمامداران و مسلمین خودخواه از خر شیطان پیاده شده با هم برادر و یکپارچه گردند تا عزت از دست رفته را دوباره بازیابند.